

מראי מקומות - יבמות

נו:

מתרומת בית אביה, וכן פי' התוס'. ב', מיירי בבת ישראל אלמנה, והנדון הוא אם להאכילה תרומה לפי המשנה ראשונה דהגיע זמן ולא נשאו היו מאכילין אותן תרומה. ולכאן יש להעיר ללשון ראשון, מה שייך כאן לדון אם לפוסלה מתרומה בית אביה, הלא עכשיו ארוסה היא, ותחת שליטת בעלה, ומה לי דבת כהן היא, הא ודאי אין לה מחמת בית אביה. וע' בחזון איש (אה"ע קל"ד בסוגיין) דכ' די"ל דאף דלפי לישנא זו מודה ר"א ור"ש דבת ישראל שנתארסה בכי האי גוונא אסורה לאכול בתרומה, דחכמים גזרו שלא תעלה לקדושת כהונה, אבל לא גזרו כ"כ לפסול מי שאכלה כבה. ובמאמר המוסגר הוסיף לצדד "ואפשר דבת כהן לכהן יש לה לאכול תרומה דבי נשיא מכח אביה, ואין קידושי כהן מפסידה זכות אביה".

ה. לר"מ דאמר משתמרת לביאה פסולה לא אכלה וכו' הק' הקרן אורה (נז. ד"ה אמר אביי), דבכולה סוגיין אמרי' דנח' אם אמרי' דמשתמרת לביאה פסולה אם אכלה או לא, ומה אמר להו ר"מ הק"ו מקידושי רשות, הרי אי"ז סברתו, אלא משום דמשתמרת לביאה פסולה לא אכלה. וכ' די"ל דהכי אמר להו, נהי דלא מודיתו לי בסברא דמשתמרת לביאה פסולה לא אכלה, מ"מ הא איכא למילף בק"ו מקדושי רשות, דהקדושין עצמן יפסלו אותה מפני שקנוי' היא למי שאינו יכול להאכילה. וע' בערוך לנר לקמן (נז. בתוד"ה רב) דהביא מש"כ תוס' שם דהסברא דמשתמרת לביאה פסולה הוא רק פסול מדרבנן, ואיך אמרי' כן, והא כשאמר ר"מ דרצה לילף מק"ו, משמע דמדאורייתא קאמר. וקושיא זו קשה ג"כ על תי' הקרן אורה הנ"ל, דאיך אמרי' דאמר ר"מ כן רק לדבריהם דרבנן, הרי סברא זו דאורייתא, וסברא דידי' אינו אלא מדרבנן, וא"כ למה לא אמר דהק"ו הוא עיקר סברא דידי' (ומהערוך לנר משמע דס"ל דהק"ו הוא מטעם ביאה פסולה, דהיינו שהבין דמה דבקדושי רשות אינה אוכלת הוא משום דממתנת לביאה של ישראל, שהיא ביאה פסולה כלפי תרומה, וצ"ע בזה. וע"ע בקרן אורה כאן (ד"ה אמר ר' אלעזר) דמשמע דס"ל דבאמת טעמו של ר"מ הוא רק משום דמשתמרת לביאה פסולה, משום דסברא זו של הק"ו אין שייך לומר, ואולי כוונתו דכיון דבגמ' השיבו לו דמה לקדושי עבירה שכן מאכילין במקום אחא, א"כ אולי חזר ר"מ מאותה סברא, וצ"ע).

א. אשת ישראל שנאנסה, אע"פ שמותרת לבעלה, פסולה לכהונה, ותנא תונא וכו'

הק' השואל בשו"ת הרשב"א (ו', ס"ו), הא מבואר בכתובות (יז) במעשה דתנוקות דנאנסה, ועוד דוכתי, דאשה נפסלת לכהונה אם נבעלת לפסול לה, אפי' באונס, וא"כ מהו החידוש של ר' ששת, ולמה צריכין ראי' לזה, וכו'. והשיב הרשב"א, דודאי כל הפסולים לכהונה נפסלים אפי' באונס, אבל הבא על אשת איש שאני, דהא אינה אסורה אלא מחמת שהיא אגידא בבעל, והוא הגורם. וא"כ, הי' מקום לומר דאם היא מותרת לבעלה, ודאי אינה אסורה לאחרים מחמת אותה ביאה, והיינו דדחינן דלא היא, אלא אף היא אסורה לכהונה.

ב. ולא הבא מכלל עשה עשה

פי' הערוך לנר דהכי פריך, ע"כ מוכח דלא לקי משום זונה וטומאה, דאי ס"ד דלוקה, א"כ ל"ל להתורה לאסור אשת כהן שנאנסה, הא בלא"ה אסורה, משום זונה וטומאה, אע"כ מדכתי' "היא" מוכח שאין כאן אלא עשה.

ג. ואיכא דאמרי אמר רבה, אשת כהן שנאנסה, בעלה לוקה עליה משום טומאה... משום זונה לא

כ' הבעל המאור (יח. בדפי הרי"ף) דרבה פליג על ר' ששת דאמר דאשת ישראל שנאנסה אסורה לכהן, אלא לעולם מותרת, לפי שאינה זונה. וכ' דאף לישנא קמא פליג על ר' ששת, דלא אמר רבה אלא דאשת כהן שנאנסה אסורה משום זונה, אבל אשת ישראל שנאנסה, י"ל דמותרת לכהנים. אולם ע' במלחמות שחולק על הבעל המאור, וכ' דודאי כל הלשונויות מודו דאשת ישראל שנאנסה אסורה לכהונה, ולא נח' אלא אם אסורה משום זונה או לא, דלישנא קמא ס"ל דאסורה משום זונה, ולישנא בתרא ס"ל שאין לה איסור זונה, אבל ודאי אסורה לכהונה, ומשום קרא אחרינא, דכתי' ובת כהן כי תהי' אלמנה וגרושה וגו', מי שיש לו אלמנות וגירושין בה, יצאו אלו וכו', אבל מי שיש לו אלמנות וגירושין אצלה, פוסלה מכהונה, ואי"ז ענין להא דר' ששת כלל.

ד. אלמנה לכ"ג... לא יאכלו בתרומה

ע' רש"י שהביא ב' מהלכים בהסוגיא. א', דמיירי בבת כהן אלמנה שנשאת לכ"ג, והנדון הוא אם ע"י הקדושין פוסלה